

Jemie Pikiin

Marjan Beijering

Introductie

“We helpen Bijmerkinderen aan warm eten en halen ze uit hun isolement.”

Een groep oudere Surinaamse dames is druk doen-de in de keuken van het buurthuis Reigersbos. Ze maken bami, kerriekip en bakken frites. Een aantal kinderen zit aan tafel te eten. Een van de dames is mevrouw Purperhart, die samen met haar man het initiatief heeft genomen voor de Stichting Jemie Pikiin. Zij werkten jarenlang als marktverkopers in de Bijlmer en ontmoetten daar veel jongeren die met regelmaat om hulp voor eten vroegen. Het echtpaar besloot tot de oprichting van de Stichting Jemie Pikiin, wat in het Sranan Tongo ‘Help de kinderen’ betekent.

De stichting is opgericht op 3 april 2000. Zij wil een actieve bijdrage leveren aan het verbeteren van de situatie van minderbedeelde jongeren in Amsterdam Zuidoost. En dat met een minimum aan middelen en een maximum aan belangelozelozet.

Vrijwilliger en woordvoerder Jerrel Jorden: “De anonimiteit is groot in dit stadsdeel. Je weet niet wat zich allemaal achter de voordeur afspeelt. Wij willen met betrekking tot onze doelgroep die anonimiteit doorbreken vanuit de gedachte: ik ben mijn broeders hoeder. We hebben geen binding met een kerk, al zijn we wel door de kerk geïnspireerd. Zorg voor onze medemens vinden we belangrijk. We hebben inmiddels een goed netwerk in de Bijlmer. Pas als je mensen direct benadert krijg je zicht op de problemen.”

Jemie Pikiin is geen Surinaamse organisatie, zegt Jorden: “We werken in een multiculturele stad, voor alle kinderen. We koken ook niet alleen maar Surinaams. We krijgen ook veel Nederlandse kinderen die het liefst rode bieten en aardappelen eten, dat maken we dan ook.

Maar als we de stichting ‘Help de Kinderen’ hadden genoemd, was de standaardreactie geweest: Waarmee? Dat probleem doet zich hier niet voor. Als we nu moeten uitleggen wat Jemie Pikiin betekent kunnen we meteen vertellen wat het probleem is.”

Reguliere organisaties laten het probleem meestal liggen, vindt Jorden. “Zij weten vaak niet hoe ze minderbedeelde jongeren moeten bereiken. Ze

delen folders uit en wachten af. Maar ze denken niet: als jij honger hebt zorgen we eerst dat je een warme maaltijd krijgt.”

Jorden is van het begin af aan bij de stichting betrokken. In het dagelijks leven werkt hij als ambtenaar bij de overheid. Als geen ander weet hij hoe belangrijk formaliteiten zijn in Nederland. Het jaarverslag en het werkplan van de Stichting, waarvan de statuten in mei 2000 zijn vastgelegd bij de notaris en de KvK, ziet er dan ook gedegen uit. Mede daardoor verwierf Jemie Pikiin een verklaring van geen bezwaar van het Centraal Bureau Fondsenwerving.

Deelnemers

Er zijn ongeveer twintig mensen, vrijwilligers, actief voor Jemie Pikiin. De meeste van hen zijn gepensioneerd. Een of twee mensen krijgen een uitkering van de sociale dienst en zijn lange tijd niet maatschappelijk actief geweest. Ze komen bij Jemie Pikiin werkervaring opdoen. Jerrel Jorden: “Ik heb vijftien jaar in de Bijlmer gewoond en ben aan dit stadsdeel gehecht geraakt. Wat ons drijft is de nood die onder jongeren heerst. Het geeft veel voldoening om te zien dat jongeren op een gegeven moment zelf kunnen koken. Ze komen dan hier rijst en groente halen en koken thuis hun potje, onafhankelijk van vader of moeder.”

Draagvlak en begeleiding

De stichting heeft vijf maanden na de oprichting contact gezocht met het Multicultureel Participatie Bureau van het Gemeente Amsterdam. Dat is achteraf gezien heel zinvol geweest. Jerrel Jorden: “Mevrouw drs Kasia Turajczyk is echt een pleitbezorgster van Jemie Pikiin. Zij hielp ons een juiste analyse te maken en adviseerde ons bij het schrijven van een bedrijfsplan.” De stadsdeelraad is positief over de plannen van Jemie Pikiin. Verder heeft de stichting nog niet veel tijd gehad om een goed netwerk op te bouwen. Wel wordt veel aandacht besteedt aan een goede verslaglegging: het jaarverslag, het activiteitenplan en de nieuwsbrieven geven een goed beeld van de activiteiten.

Er is een videofilm in de maak waarop alle activiteiten worden vastgelegd. “Daarin laten we ook de jongeren uit Holendrecht aan het woord. Tot nu toe hebben we niet de aandacht op hen gevestigd, hun

situatie vergt veel meer uitleg.”

Jemie Pikin was op 22 december 2001 te zien in de show Lotto Weekendmiljonairs. Volgens Jorden heeft de stichting nu vooral behoefte aan iemand die een verslag maakt van de gesprekken met jongeren en pedagogische begeleiding biedt. “Ik zou graag contact met een maatschappelijk werker willen over hoe ik sommige problemen het best aan kan pakken. We hebben een keer meegemaakt dat een jongen van 12 jaar zelfmoord pleegde. Dat was heel verschrikkelijk, ik heb me voortdurend afgevraagd of we goed gehandeld hadden. Achteraf wisten meer mensen dat hij problemen had, hij werd ook gepest op school. Blijkbaar heeft niemand iets voor hem kunnen doen.”

Werkwijze

In het buurthuis Reigersbos wordt op maandagavond gekookt voor ongeveer 75 kinderen en jongeren. Daarnaast wordt er kookles gegeven. Voor de doelgroep, de minderbedeelde jongeren, zijn de maaltijden gratis. Als ouders mee willen eten moeten ze daarvoor betalen.

Jorden: “We waken voor misbruik. Er is een moeder die haar kinderen hier laat eten omdat ze zelf een drukke baan heeft, maar zij betaalt daarvoor. We registreren de kinderen en jongeren die komen eten, maar treden daar nooit mee naar buiten. Privacy is voor de jongeren belangrijk, ze schamen zich ervoor dat ze hier komen eten. We zien veel kinderen van tienermoeders. Maar ook in veel andere gezinnen is er een tekort aan begeleiding, educatie, opvoeding, bijvoorbeeld omdat ouders verslaafd zijn aan drugs of alcohol.”

Jemie Pikin kookt eenmaal per week in Holendrecht, een andere wijk in Amsterdam Zuidoost, voor hang- en probleemjongeren die daarvoor een bijdrage betalen. Jorden: “We willen niet dat zij in het buurtcentrum Reigersbos komen en problemen veroorzaken. Dus houden we die twee groepen strikt gescheiden.”

Op zondagmiddag organiseert Jemie Pikin sportactiviteiten omdat zij vindt dat sport, naast educatie of onderwijs, belangrijk is voor een gezonde toekomst van de jeugd. “We merken dat veel jongeren op zondag niets te doen hebben.” De sportactiviteiten worden door ongeveer 50 jongeren bezocht. Voor de sportactiviteiten wordt samengewerkt met de stichting Koryo.

Alle activiteiten zijn een manier om met kinderen en jongeren in contact te komen. “Kinderen komen vaak met vriendjes mee, wij benaderen vervolgens de ouders. Die reageren meestal positief omdat hun kind bij ons heeft gegeten. Via gesprekken proberen we er achter te komen wat de kern van de problemen is.”

Op maandag heeft Jemie Pikin een inloopsprekuren waar kinderen, jongeren of hun ouders terecht kunnen met vragen en problemen. Daarbij worden mensen regelmatig doorverwezen naar bijvoorbeeld het maatschappelijk werk, de huisartsen of een bureau jeugdzorg. De stichting werkt ook wel samen met Stichting Agape, een organisatie voor drugsverslaafde ouders. “We helpen de kinderen en indirect de ouders, dat is ook onze intentie. Soms worden ouders zelf na verloop van tijd actief. Er is nu bijvoorbeeld een ex-verslaafde vrouw die helpt organiseren.”

Jemie Pikin heeft al voor de start een marktonderzoek gedaan in de vorm van een enquête, die werd uitgevoerd door jongeren die infiltrerden in de doelgroep. Het kookproject was mede daardoor meteen een succes. Jorden: “In het begin hadden we te weinig geld en konden we niet alle jongeren te eten geven. We hadden ook niet de middelen om ze kookles te geven. Uiteindelijk zijn we daarmee gestart bij iemand thuis en na verloop van tijd konden we in buurthuis Reigersbos terecht.”

“We krijgen nog steeds veel groente die anders door marktkooplui zou worden weggegooid. Daarnaast kopen we veel spullen zelf in.

Vrijwilligers om te koken zijn tot nu toe nooit een probleem geweest: als mevrouw A uitvalt kan mevrouw B altijd wel.”

Hetzelfde geldt voor de bestuursleden. Jorden: “Er is voor gezorgd dat de stichting niet afhankelijk is van een persoon. Daarom vindt het bestuur het ook belangrijk dat de administratie heel transparant is.”

Organisatie

“Op advies van de notaris zijn we een stichting geworden. Het bestuur bestaat uit vijf onafhankelijke mensen, de penningmeester is verantwoordelijk voor de boekhouding en ook de andere bestuursleden hebben vaste taken. Er zijn voldoende gemotiveerde vrijwilligers. “We weten uit ervaring dat andere organisaties vaak verwateren doordat er onvoldoende geld is of zaken onvoldoende goed zijn georganiseerd. Dat proberen wij te voorkomen. Daarom hebben we bureau voor fondswerving in de hand genomen. We zijn tevreden over de samenwerking, maar willen het toch voortaan zelf doen. Aan zo'n bureau moet je toch 10% van je inkomsten afstaan.”

Het bestuur van Jemie Pikin komt 3 tot 4 keer per jaar bij elkaar. Daarnaast is er eens in de twee maanden een werkbijeenkomst met het kookteam en de sportclub: wat loopt goed, wat niet. De voorzitter en een ander bestuurslid helpen zelf koken, dus de lijnen zijn kort.

Financiën

Door vrijwilligers gemaakte onkosten worden vergoed als er bonnen ingeleverd worden. Aan het eind van het jaar krijgen alle vrijwilligers, afhankelijk van het budget, een kerstcadeau. De meeste van hen hebben een eigen inkomen via de pensioenfondsen of de sociale dienst.

De activiteiten van Jemie Píkin zijn bij de fondsen in goede aarde gevallen. Belangrijke sponsors zijn Zilveren Kruis/Achmea, Oranjefonds en het VSB fonds. Het stadsdeel geeft jaarlijks een bijdrage. SKAN heeft 20.000 euro toegezegd voor een nieuwe bus voor het vervoer van voedingsmiddelen. Onze contacten met marktkooplui komen van pas, we krijgen veel groente die anders weggegooid zou worden.

Een probleem is dat de fondsen de exploitatie niet willen trekken. Jorden: "Dat moeten we dus zelf regelen. We werken met kinderen, het is dus logisch dat we kinderopvang in gedachten hebben om op te zetten. In de toekomst willen wij een 24-uurs kinderopvang. We weten dat daar behoefte aan is in de Bijlmer."

Ontwikkeling

Jemie Píkin ontwikkelt zich van een organisatie die maaltijden verstrekt tot een meer algemene welzijnsorganisatie voor jongeren. Een belangrijk speerpunt voor de komende jaren is dat de stichting meer greep wil krijgen op de doelgroep. De maaltijden zijn behalve een doel op zichzelf immers ook een manier om contact te krijgen met kinderen en jongeren die in een probleemsituatie verkeren. Jorden: "Jemie Píkin -kookproject is nu nog een project voor onbepaalde tijd, maar we willen graag een structurele voorziening worden. We willen graag dagelijks maaltijden verzorgen. En we denken na over een mogelijkheid om kinderen te laten ontbijten, want kinderen die 's ochtends niets eten, dat is ook een groot probleem."

De stichting wordt steeds professioneler. Het opzetten van een goede administratie is cruciaal gebleken, want daardoor heeft de stichting de strenge beoordeling van het Centraal Bureau Fondswerving doorstaan. Het grootste knelpunt is nu het ontbreken van een eigen gebouw, want het halen en brengen van spullen naar het buurtcentrum Reigersbos wordt een steeds grotere klus. Er zijn vergaande plannen om een eigen gebouw te verwerven en daarin 24-uurs kinderopvang op te zetten. Fondsen en sponsors hebben hulp toegezegd voor het opzetten ervan, maar de stichting zal de kinderopvang en de maaltijdvoorziening uiteindelijk zelfstandig moeten kunnen exploiteren. Jorden: "Met een gedeelte van de winst kunnen we de maaltijden voor een deel financieren. De behoefte aan kinderopvang is ontzettend groot. Het kan niet

anders, er zijn ook kansen voor een formele crèche. We zitten hier in een omgeving met veel bedrijven, een Ziekenhuis, banken, en Schiphol vlakbij. Die kinderopvang zal er niet op korte termijn komen, het vergt onderzoek, maar stapsgewijs zal het zeker lukken."

Informatie

Stichting Jemie Píkin
Soesterberghof 12
1107 GM Amsterdam Zuidoost
Tel./fax (020) 609 05 61
Mobiel 06 551 88 643
E-mail jerreljorden@hetnet.nl

Meer informatie is te vinden in het jaarverslag, het activiteitenplan, diverse folders en nieuwsbrieven.